

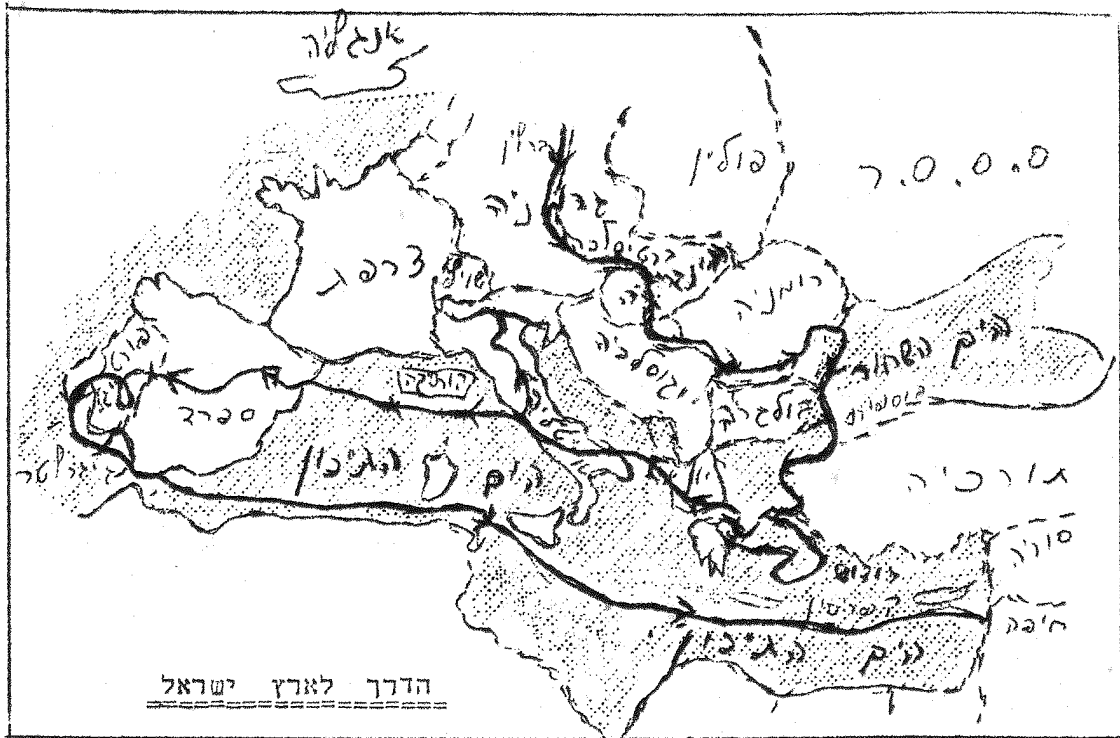
פנתון הקבוצה

מעין צבי

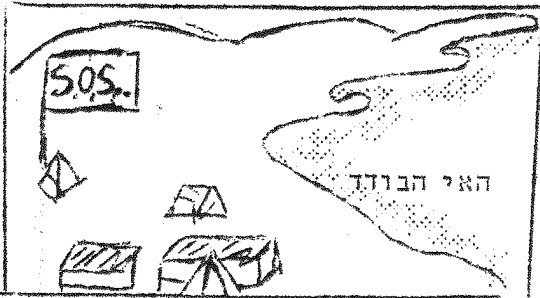
יום שישי טו' באב תשמ"ה
מס' 1556 2.8.1985

האזניה פנצ'ו

השנה מלאו 45 שנה להפגתה של האזניה פנצ'ו מברשתלבה בדרסה לארץ. בין 514 המעפילים שעל סיפונה היה גם חברנו חיים לטור. כשיצעה מנמל פיראוס ועבה ליד האי קמיליה ניטי היא שולשה אל סלעי החוף, התנפצה וטבעה. אנשיה ניצלו והגיעו ארצה ביוני 1944.
(מתוך הכתוב על פנצ'ו במוזיאון העלילה/חיפה)

האודיס'אה של פנצ'ו

השנה מלאו 45 שנה להפלגתה של הארביה פנצ'ו מבמל ברטיסלבה - גוזה זה בחודש מאי!
 בין 514 המעפילים היהודים שעל סיפונה היה גם חברנו חיים לסלון משך כ 6 חודשים
 טילטלו את הספינה הקטנה ממשלות רומניה, בולגריה ויוגוסלביה מבמל אחד לשני
 במשך כ-4 חודשים.

כשיצאה מבמל פיראוס - בחודש אוקטובר - ועברה ליד האי קמיל ה' ביסיי היא טולטלה
 אל סלעי החוף - התנפצה וטבעה.

אנשיה ניצלו ועלו לחוף וחיו שם חיי "רובינזון קרוזו". כעבור 10 ימים עברה ליד האי
 אובית מלחמה איטלקית והעבירה את כולם לרודוס - ובשנת 1942 הועברו משם למונזה המעצר
 האיטלקי בפרומונטי. כאשר נכבשה איטליה ע"י צבא בנות הברית ונחוכם היחידות הארצי-
 ישראליות - בספטמבר 1943 - רובם המכריע של הניצולים עלה ארצה.

הטלויזיה ההונגרית שיחזרה בימים אלה את מסעה של הפנצ'ו - ביחד עם חלק מהניצולים,
 אך לבד - ההזדמנות המזל לשמוע ממקור ראשון - מחיים - במקצת על מה שקרה בימים,
 ובנסיבות ההם!

ש) כל 2-2½ שנה נפגשים ניצולי פנצ'ו בארץ - במפגש שלכם שהתכנס לא מזמן - כמה
 אנשים מגיעים עדיין למפגשים האלה?

חיים: יחד עם הדור השני והשלישי אנחנו מונים בערך כ 400 איש ...

ש. לפי השתלשלות העניינים - אתה יליד הונגריה - איך הגעת לארביה מבמל ברטיסלבה?

ח. למדתי שם רפואה במשך 3 שנים ואז התחילה המלחמה.

ש. איך "הצלחת" לעלות על ארביה שבוססיה רובם הם חברי התנועה הרדיקלית ויז'יסטית ואיך
 יכולת לשאת בהשלום הבטיעה?

ח. עם מפקד הארביה יהושע הלוי למדתי יחד באוניברסיטה, רפואה, ולכן בעזרתו עליתי
 לארביה ללא תשלום!

ש. מה היה ההרכב החברתי - ואיך הסתדרת עם בעלי השקפות פוליטיות כה שונות במשך
 כל השנים?

ח. רוב הבוסעים היו יוצאי סלובקיה זה היה מקרי, אלא שבענין הדתיים שבארביה -
 כבר אז בתנאים הקשים של הבטיעה - הם עשו צרות. בפיראוס למשל שלחה לבד הקהילה
 היהודית מזון - בשר טרם - אך הדתיים הכריזו שצריך לזרוק את הבשר לים ממעמי
 כשרות. אנחנו החילוניים כמובן אכלנו אותו וכאשר הארביה טבעה - אמרו הדתיים
 שהסיבה לטביעה - אכילת הבשר הלא כשר על ידינו. ("היו דברים מעולם", והסיפור
 הזה על "חמא ועובשו" מזכיר לבד את דברי השר פרץ לא מזמן עקב אסון הארטובוס
 עם ילדי פתח תקוה בגלל חילול השבת! - המערכת)

ש. בעתונות, רבים הרמזים - אבל לא ברורה חד משמעית - טיבת טביעתה של הספינה -
 האם זה היתה תוצאה של חבלה או לא?

3:00

ח. יתכן שזו היותה חבלה - כי המלחים הזרים חששו ממאסר ע"י הבריטים במקרה ויתפסו אותם מובילים מעפילים בלתי לגליים - אל חופי הארץ.

ש. במה באמת עסקתם במשך כל ה 4 שבועות 23 ימים - כלומר ברודוס ובפרדמובטי?

ח. ברודוס עבדתי בתוך המחנה במרפאה, המחנה שלנו היה בקסרקטין וארגונים יהודיים דאגו לנו במידה רבה.

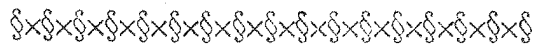
כשהגענו לאימליה עזרו לנו האיטלקים בכל! כשהיינו בפרדמובטי עבדתי גם בהכשרה שם ביוני 44 קיבלתי את הסרטיפיקט. בסענו עם אוזיה של הצבא הבריטי עד לאלכסנדריה ומשם ברכבת - לעתלית ואחר כך למעין צבי. כדאי להזכיר שעוד בספטמבר 43 הגיעו עם יחידת ההובלה 468 החיילים היהודיים הראשונים לפרדמובטי - אבל עדיין לא היתה קיימת הבריגדה.

ש. האם לא פנו גם אליך בקשר לשיחזור ולהשתתפותך בהסרת הטלוריות ההונגרית?

ח. פנו אבל אני לא הייתי מעורב - בפגישתנו האחרונה בתל אביב הציגו קטעי סרטים על המסע - ומה שתשוב שהקשר בין האנשים נשמר וטוב להפגש מדי שבתיים. שמור אצלי כל חומר כתוב, שיצא לאור על אותו מסע!

מסר: חיים לסלו

חשמה: מירה ס.

אחד השירים שחיברו ושרו אותו על הפנצ'ר בשנת 1940 המילים מאת קרול הופמן - (בתרגום חופשי!)

אנו בוסעים בלי כסף ובלו אורות
אך בכל זאת פלסטינה בטרוח הגשמת
התקוות.

אל תתיאשו,
תקפידו על ערבותכם
העתיד צוחק אליכם!!!

(האורורה האופטימית הנושבת מתוך
שורות השיר - מדברת לעצמה!)

הלו, כאן מדבר רדיו פנצ'ר
הלו, אבחנו כולנו כה רעננים ועליזים,

שמפו, פנצ'ר

שמפו, פנצ'ר

כי בלי כסף ובלו שמן להסקה
אבחנו חותרים לקראת המטרה!

פנצ'ר, את האוזיה היפה ביותר בעולמו
פנצ'ר את האוזיה המוצאת חן ביותר
בעינינו!

6 ימים את בעצרת,
ובשבת את מתקדמת
וכאשר את הולכת,
וכאשר את עומדת,
חמיד את מתנדנדת.